

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально - науковий інститут економіки та менеджменту

Затверджено
Валерій СОРОКА
2023-01-03 12:02:28.879

07-03- 140S

СИЛАБУС
освітньої компоненти

SYLLABUS
educational component

<i>Нова історія країн Європи, Америку, Азії та Африки</i>		<i>A new history of the countries of Europe, America, Asia and Africa</i>
Шифр за ОП	OK 20	Code in Educational Program
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Educational level: Bachelor's (first)
Галузь знань Освіта / Педагогіка	01	Field of knowledge: Education / Pedagogy
Спеціальність Середня освіта	014	Field of study: Secondary education
Освітня програма Середня освіта (Історія)	014.03	Educational Program: Secondary education (History)

РІВНЕ -2022

Силабус навчальної дисципліни «Нова історія країн Європи, Америки, Азії та Африки» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) освітнього ступеня, спеціальності 014.03 «Середня освіта (Історія)» освітньо-професійної програми «Середня освіта (Історія)» Рівне. НУВГП. 2022. стор.20.

ОПП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/18927>

Розробник силабусу: *Олексін Юрій Петрович, доктор педагогічних наук, професор кафедри суспільних дисциплін;*

Плюта Наталія Володимирівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри суспільних дисциплін.

Силабус схвалений на засіданні кафедри

Протокол № 02 від “ 12 ” жовтня 2022 року

Завідувач кафедри: *Олексін Ю.П. д.п.н, професор.*

Керівник ОП «Середня освіта (Історія)» *Олексін Ю.П. д.п.н, професор.*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ

Протокол № 3 від "29" листопада 2022 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: *Ковшун Н.Е., д.е.н., професор*

© Олексін Ю. П.,
Плюта Н.В. 2022
© НУВГП, 2022

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>бакалавр</i>
Освітня програма	Середня освіта (Історія)
Спеціальність	014.03 «Середня освіта (Історія)»
Рік навчання, семестр	3
Кількість кредитів	6
Лекції:	<i>30/4 години</i>
Семінарські заняття:	<i>30/14 годин</i>
Самостійна робота:	<i>120/162 годин</i>
Курсова робота:	<i>ні</i>
Форма навчання	<i>Денна/заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>екзамен</i>
Мова викладання	<i>українська</i>
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧІВ	
	<i>Олексін Юрій Петрович, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри суспільних дисциплін</i>
Вікіситет	https://cutt.ly/df4yiPQ
ORCID	https://orcid.org/0000-0002-6688-5193
Як комунікувати	y.p.oleksin@nuwm.edu.ua тел. 067-362-51-23 Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE
	<i>Плюта Наталія Володимирівна, к. і. н., доцент кафедри суспільних дисциплін</i>

Вікіситет	https://cutt.ly/df4yiPQ
ORCID	https://orcid.org/0000-0003-1196-9717
Як комунікувати	n.v.pliuta@nuwm.edu.ua тел. 0977954320 Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Анотація навчальної дисципліни, в т. ч. мета та цілі

Викладання курсу «Нова історія країн Європи, Америки, Азії та Африки» є **актуальним** і має на **меті**:

- опанування студентами суті історичних процесів, що відбувалися у тогочасному суспільстві;
- навчити майбутніх спеціалістів використовувати глибокий аналіз конкретних історичних подій для наукових узагальнень, висновків;
- усвідомлення об'єктивного характеру, взаємозв'язку та взаємозалежності, а також закономірностей суспільного розвитку, ролі об'єктивного і суб'єктивного факторів в історії Нового часу;
- формування загальних, спеціальних, професійних компетентностей, достатніх для ефективного розв'язування стандартних і нестандартних комплексних задач у професійній педагогічній діяльності в навчальних закладах середньої освіти, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов;
- формування професійних компетентностей майбутніх учителів історії з фаховими інтересами до впровадження інноваційних технологій з метою безперервного подальшого навчання та підвищення професійного рівня, що забезпечить високий рівень їх конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці;
- навчити студентів зіставляти історичні події, процеси з епохами, орієнтуватися у науковій періодизації історії Нового часу;
- сформувати навички застосовувати набуті знання у вивченні подальших етапів розвитку світового історичного процесу.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle	https://exam.nuwm.edu.ua/
--	---

Компетентності

ФК 08. Володіти ґрунтовними знаннями з давньої та середньовічної вітчизняної історії з метою перенесення їх у площину шкільного навчального предмета «Історія України» з найдавніших часів до середини XVI ст.

ФК 09. Володіти ґрунтовними знаннями з давньої та середньовічної історії слов'янських народів з метою перенесення їх у площину шкільного навчального предмета «Всесвітня історія» вміти аналізувати історичні факти, події, явища, персоналії, історичні закономірності розвитку слов'янських суспільств від найдавніших часів до середини XVI ст. Розуміння на основі аналізу джерельної та історіографічної бази, основних закономірностей й особливостей соціально-політичного й економічного розвитку країн і народів Європи та Америки Нового часу.

ФК 11. З'ясування прикметних рис типологічно-цивілізаційних моделей розвитку країн Азії і Африки у Новий час.

ФК 16. Оволодіння всіма необхідними знаннями, уміннями, навичками, компетентностями, передбаченими освітньо-кваліфікаційною програмою.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 09. Співвідносити історію політичної та суспільної думки із загальноісторичним розвитком.

ПРН 16. Вміти аналізувати, на основі джерел, особливості соціально-економічного розвитку та суспільних відносин слов'янських країн, інших країн Європи та Америки періоду нової та новітньої історії, здійснювати проекцію історичного розвитку на сучасний стан окремих держав та систему міжнародних відносин; класифікувати й інтерпретувати відповідні джерела.

ПРН 17. Вміти простежувати логіку розвитку тієї чи іншої події чи явища в історії слов'янських країн, країн Азії та Африки у новий та новітній час; порівнювати тенденції розвитку країн африканського та азіяського континентів у часовій та просторовій перспективі.

Крім того здобувач навчиться:

- навчитися логічно мислити і викладати матеріал, робити аргументовані висновки, використовувати основні історичні терміни та поняття, користуватися джерелами, науковою та довідковою літературою.
- орієнтуватися у тенденціях та особливостях історичного процесу Нового часу.
- проводити певні аналогії з історичним розвитком сучасних країн у різні періоди їхнього розвитку.
- організовувати комплексний пошук, неупереджений аналіз та інтерпретацію історичних джерел або інформації методичного характеру.
- формувати історичну свідомість, громадянську позицію, політичну культуру, національну пам'ять, провадити громадянсько-патріотичне виховання серед молоді.

Структура навчальної дисципліни

Тема лекційних занять:

Тема 1. Вступ

Опис теми: Предмет та завдання курсу. Проблема періодизації нової історії. Історичний зміст періоду нового часу. Політична карта Європи до початку нового часу.

Економічний зміст епохи переходу від феодалізму до капіталізму. Процес первісного нагромадження капіталу в країнах Європи. Мануфактурне виробництво. Типи мануфактур. Аграрний розвиток в умовах генезис капіталізму.

Ріст міст – центрів внутрішньої та зовнішньої торгівлі. Проблема транспорту. Формування міського населення. Основні тенденції розширення традиційного середньовічного суспільства. Початок формування буржуазного суспільства.

Роль ідеології протестантизму у формуванні капіталістичних відносин. Вплив країн Європи та Америки на суспільний розвиток Азії та Африки.

Історіографія Нової історії.

Тема 2. Реформація та контрреформація.

Опис теми: Зародження реформаційного руху. Лютеранство. Кальвінізм та його поширення. Поміркована течія протестантизму: цвингліанство. Радикальні напрями протестантизму: анабаптисти, меноніти. Контрреформація. Відродження інквізиції. Орден Єзуїтів. Єзуїтські школи. Триденський собор.

Тема 3. Англійська революція середини XVII ст.

Опис теми: Передумови революції. Особливості соціально-економічного розвитку Англії в пер. пол. XVII ст. Виникнення мануфактур та процеси обгородження. Соціальна структура суспільства. Нове дворянство та буржуазія. Розвиток англійського абсолютизму за перших Стюартів та його особливості. Ідейне розширення суспільства. Основні течії в пуританізмі. Внутрішня та зовнішня політика Карла I. Відносини з Ірландією та Шотландією. Назрівання революційної ситуації в країні.

Початок революції. Виникнення релігійного та конституційного конфлікту. Довгий парламент, його соціальний склад та політика. Перша громадянська війна. “Кавалери” та “круглоголові”. Роль О.Кромвеля та індепендентів у реформуванні парламентської армії. Боротьба за поглиблення революції. Протириччя між армією та парламентом. Рух левеллерів. Дж.Лільберн. конфлікт між індепендентами та левеллерами.

Друга громадянська війна. Перемога парламентських військ. Страта Карла I. Проголошення республіки. Індепендентська дворянсько-буржуазна республіка. Виступ дигерів. Колоніальна політика республіки. Завоювання Ірландії. Приєднання Шотландії. Навігаційний акт. Англо-голландська війна. Криза індепендентської республіки. Встановлення протекторату О.Кромвеля. внутрішня

та зовнішня політика лорда-протектора. Криза системи протекторату. Реставрація Стюартів та причини встановлення монархії в Англії.

Підсумки та історичне значення англійської революції.

Тема 4. Утворення США.

Опис теми: Колонізація Північної Америки та суперництво європейських держав в цьому регіоні. Причини провалу колоніальної політики Франції, Нідерландів та Іспанії на північноамериканському континенті. Політика колоністів у відношенні до корінного населення.

Політичний устрій північноамериканських колоній Англії. Формування латифундистської, фермерської та корпоративної власності на землю. Соціальний та національний склад населення. Розвиток рабства. Економічний розвиток колоній в XVII - пер. пол. XVIII ст.

Основні фактори і динаміка формування американської нації. Джерела та особливості ідеології американського просвітництва. Загострення протиріч між англійськими колоніями та метрополією. Розгортання національно-визвольного руху і формування антиколоніальної ідеології в передреволюційний період.

Початок війни за незалежність. Роялісти та патріоти. Діяльність континентальних конгресів. Прийняття Декларації про незалежність. Соціальний зміст і права специфіка "Статей конфедерації".

Формування англійської коаліції в Європі. Військова реформа Д.Вашингтона. Версальський мирний договір.

Наслідки війни за незалежність. Проекти Конституції: "Віргінський план" Дж. Едісона, проект А.Гамільтона, "конституція малого штату". Прийняття Конституції 1787 р. "Біль про права".

Підсумки, характер та значення першої американської буржуазної революції.

Тема 5. Велика Французька революція.

Опис теми: Історична природа кризи французького абсолютизму і основні причини Великої французької революції. Французька революція XVIII ст. – революція, яка закінчила період мануфактурного капіталізму в Європі. Генеральні штати (1789). Формування революційної еліти, політичні клуби. Падіння Бастилії – початок революції.

Перший етап революції (1789-1792). Установче зібрання та його політичні фракції: роялісти, конституціоналісти та робесп'єрівці. Прийняття "Декларації прав людини та громадянина". Конституція 1791 р. Особливості процесу формування правової держави і громадянського суспільства у Франції. Діяльність Законодавчого зібрання. Жирондисти. Початок революційних війн.

Другий етап революції (1792-1793). Монтаньяри, жирондисти, фейяни. Революційний клуб якобінців. М.Робесп'єр, Ж.П.Марат. Повстання 10 серпня 1792 р. Повалення монархії. Скликання Національного Конвенту і демократизація політичного життя. Аграрне законодавство жирондистів. Організація революційної оборони. Проголошення республіки. Страта Людовіка XVI.

Третій період революції (1793-1794). Роялістський бунт. Ж.Ру та рух "скажених". Повстання 31 травня-2 червня 1793 р. і встановлення якобінської диктатури. Зовнішня політика якобінців. Створення революційної армії, зміна стратегії, тактики. Революційний терор. Конституція 1793 р. Аграрне законодавство якобінців. Дехристиянізація. Розкол серед якобінців: помірковані та ультрареволюціонери. Переверот 9 термідора.

Четвертий період революції (1794-1799). Термідоріанська реакція. Економічна лібералізація та спроба політичної лібералізації. Конституція 1795 р. і зміна державного устрою. Народні повстання весною 1795 р. Г.Бабеф. Війни Директорії. Доктрина "природних кордонів". Генерал Бонапарт. Італійський похід і єгипетська експедиція Бонапарта. Колоніальна політика Франції в епоху революційних війн. Державний переверот 18 брюмера (9 листопада 1799).

Основні риси і значення Великої французької революції. Вплив революції на французьку політичну культуру: встановлення принципу багатопартійності,

полярності політичної ідеології. Ідеї “Декларації прав і свобод громадянина” у французькому конституціоналізмі XIX-XX ст.

Тема 6. Франція періоду Консульства та Першої імперії (1799–1814 рр.).

Опис теми: Переворот 18 брюмера. Реорганізація системи державного управління періоду консульства та імперії. Кодекси Наполеона. Наполеонівські війни в Європі: а) розгром Австрії; Прессбурзький мир (1805 р.); б) розгром Пруссії; Тільзитський мир (1807 р.); в) континентальна блокада Англії. Военна кампанія 1813–1814 років. Перша реставрація Бурбонів.

Тема 7. Віденський конгрес 1814-1815 рр.

Опис теми: Скликання Віденського конгресу. Територіальні претензії держав-учасниць європейського форуму. Заключний генеральний акт Віденського конгресу від 9 червня 1815 р. Створення Священного союзу у 1815 р. Базові ідеологічні принципи “Священного союзу монархів і народів”, політичні цілі його учасників. “Дипломатія конгресів” – еволюція політики Священного союзу в 1818-1823 рр. Рішення Аахенського конгресу 1818 р. про реформування дипломатичної служби. Конгреси в Троппау (1820), Вероні (1822) і боротьба Священного союзу проти революційного руху. Криза Віденської системи і загострення міжнародних відносин після революцій 1830 та 1848 рр.

Тема 8. Міжнародні відносини наприкінці XIX – на початку XX ст.

Опис теми: Характер міжнародних відносин епохи імперіалізму. Геополітика євроцентристського світу. Завершення територіального розподілу світу і початок боротьби за переділ сфер впливу. Економічні, геополітичні, военні фактори протистояння країн “старого” і “молодого” капіталізму. Глобалізація міжнародних конфліктів і утворення воєнно-політичних блоків.

Основні міжімперіалістичні протиріччя. Розширення колоніальної експансії Німеччини. Англо-німецькі протиріччя на Близькому Сході. Сфери англо-французьких і англо-російських протиріч. Активізація зовнішньої політики США і суперництво великих держав в басейні Тихого океану. Боротьба за розподіл сфер впливу в Китаї. Розгортання японської експансії. Створення передумов для перших воєнних конфліктів. Іспано-американська війна 1898 р., умови Паризького мирного договору. Англо-бурська війна 1902 р. та її підсумки. Російсько-японська війна 1904-1905 рр. і Портсмутський мирний договір. Марокканські кризи 1905-1906, 1912 рр. Італо-турецька війна 1911-1912 рр.

Створення Союзу трьох імператорів (1872) та причини його кризи. Створення Троїстого союзу. Антиросійське і антифранцузьке спрямування Троїстого союзу. Економічні, воєнно-політичні, культурні причини зближення Франції та Росії. Переговори 1891-1893 рр. про російсько-французький союз. Врегулювання відносин Великобританії та Франції та укладення договору в 1904 р. Англо-російські угоди 1907 р. і оформлення Антанти.

Балканська проблема в міжнародних відносинах кінця XIX - початку XX ст. Позиція провідних європейських держав в балканській кризі і на Берлінському конгресі 1878 р. Анексія Боснії та Герцеговини Австро-Угорщиною в 1908 р. і загострення балканської проблеми. Створення Балканського союзу. Перша Балканська війна 1912-1913 рр. і подальше послаблення Туреччини. Друга Балканська війна 1913 р. і зміна геополітичної орієнтації Болгарії.

Тема 9. Криза і розпад Імперії Великих Моголів. Встановлення англійського володарювання в Індії.

Опис теми: Тенденції суспільно-політичного життя Імперії Великих Моголів. Причини її кризи й розпаду. Політика Англії в Індії у середині XVIII – середині XIX ст. Індійське національне повстання 1857-1859 рр. Трансформація традиційної структури Індії.

Тема 10. Китай під владою Цинської династії.

Опис теми: Встановлення влади династії Цін у Китаї. Зовнішня політика країни. Опіумні війни. Політика «самопосилення». «Сто днів реформ». Повстання іхетуанів. Китай на початку XX ст. Синхайська революція.

Тема 11. Японія у XVIII – початку XX ст.

Опис теми: Японія в період Токугавського сегунату. «Закриття країни». Перетворення Японії в залежну від Заходу державу. Громадянська війна 1863-1868 рр. і реставрація Мейдзі. Буржуазно-ліберальний рух. Конституція 1889 р. Зовнішня політика Японії кінця XIX – початку XX ст.

Тема 12. Османська імперія XVIII-XIX ст.: у лещатах імперативу вестернізації.

Опис теми: Криза Османської імперії кінця XVI-XVIII ст. «Епоха реформ» і встановлення над Портою колективної опіки. Танзімат і ліберально-конституційний рух 1860-х – 1870-х рр. Зулюм і молодотурки.

Тема 13. Національно-визвольний рух в Індії першої половини XX ст.

Опис теми: Тенденції суспільно-політичного та економічного життя Індії в першій чверті XX ст. Національно-визвольна боротьба в період між двома світовими війнами.

Тема 14. Туреччина в першій чверті XX ст.

Опис теми: Тріполітанська і Балканські війни 1911-1913 рр. Туреччина в роки Першої світової війни. Національно-буржуазна революція в Туреччині 1918-1923 рр. М. К. Ататюрк.

Тема 15. Іран наприкінці XVIII – у XIX ст.

Опис теми: Утвердження в Ірані династії Каджарів. Зовнішня політика Ага-Мохаммед-хана. Англо-франко-російська боротьба за впливи в Ірані. Внутрішньополітична криза в Ірані. Бабідські повстання. Перетворення Ірану в напівколонію.

Тематика практичних занять:

Семінарське заняття 1.**Тема: Великі географічні відкриття.**

1. Морські походи португальців. Принц Енріке Мореплавець.
2. Передумови Великих географічних відкриттів.
3. Бартоломеу Діаш. Перше навколосвітнє плавання Фернандо Магеллана. Відкриття Васко де Гамою морського шляху до Індії. Відкриття Америки Христофором Колумбом.
4. Наслідки Великих географічних відкриттів.

Підготовка конспекту семінарського заняття та мультимедійної презентації.

Семінарське заняття 2.**Тема: Англія у 1815-1850-х рр. Чартистський рух.**

1. Завершення промислового перевороту в Англії і розвиток процесу індустріалізації.
2. Розвиток англійської державно-правової системи в XIX ст.. Британська монархія, завершення процесу формування двопартійної моделі.
3. Внутрішня політика уряду лорда Ліверпула (1812-1827). Радикалізація суспільного руху в Англії. Спроби відродження чартистського руху після 1848 р. та їх невдачі.
4. Англійська дипломатія на Віденському конгресі. Еволюція зовнішньополітичного курсу Великобританії в 20-30-х роках. Дипломатія Р.Каслрі і Священний союз.

Підготовка конспекту семінарського заняття та мультимедійної презентації, підготовка та ведення кожним студентом термінологічного словника.

Семінарське заняття 3.**Тема: Німецькі держави в XVII ст.**

1. Вестфальський мир і становище Німеччини після Тридцятилітньої війни. Економічна криза Північно-Західної Європи, посилення в регіоні Франції і

Швеції. Занепад німецьких міст. Посилення князівського сепаратизму. Політична, адміністративна, економічна роздробленість Німеччини.

2. Німеччина в міжнародній системі поділу праці в період після англійської буржуазної революції.

3. Посилення Бранденбурзько-Пруської держави. «великий курфюрст» Фрідріх-Вільгельм (1640-1688). Потсдамський едикт 1685 р. і економічний підйом Пруссії. Закріплення юнкерської системи землеволодіння.

4. Особливості пруської політичної культури і державності. Роль армії, чиновництва.

*Підготовка конспекту семінарського заняття та мультимедійної презентації.
Ведення кожним студентом термінологічного словника з даного курсу.*

Семінарське заняття 4.

Тема: Розвиток абсолютизму у Франції (сер. XVII ст. – 1789 р.).

1. Соціально-економічний лад Франції та його особливості. Прискорення соціально-економічного розвитку Франції у XVII ст.
2. Франція у XVIII ст. Аграрний устрій і основні стани суспільства. Розшарування селянства. Криза цехової системи і ріст мануфактурного виробництва.
3. Формування абсолютизму у Франції. Людовік XIII (1610-1643) і утвердження французького абсолютизму. Реформи герцога Ришельє. Соціально-політична криза та парламентська Фронда (1648-1649) та Фронда принців (1649-1653).
4. Вершина французького абсолютизму – епоха Людовіка XIV (1661-1715). Необмежена влада короля. Роль французької бюрократії в еволюції державного механізму. Кольбер.
5. Французька абсолютна монархія у XVIII ст. Людовік XV (1715-1774). Методи державного управління. Фінансова криза монархії. Реформи Д.Ло. Зміна соціальної бази французького абсолютизму.
6. Людовік XVI (1774-1792). Поглиблення фінансової кризи французької монархії. Реформи Тюрбо. Діяльність Неккера і провал економічних реформ абсолютизму.

*Підготовка конспекту семінарського заняття та мультимедійної презентації.
Ведення кожним студентом термінологічного словника з даного курсу.*

Семінарське заняття 5.

Тема: Реставрація Бурбонів і Липнева монархія у Франції.

1. Специфіка промислової революції у Франції.
2. Еволюція системи державного протекціонізму. Роль фінансової системи.
3. Людовік XVIII (1814-1824) та “Хартія 1814 р.”. Протириччя Реставрації і посилення внутрішньополітичної кризи. Урядові кабінети Ришельє та Віл्लеля – дві альтернативи політичного курсу.
4. Дворянсько-клерикальна реакція при Карлі X (1824-1830). Наростання соціального напруження. Липнева революція 1830 р.
5. Липнева монархія в “період міністерських криз” (1836-1840).
6. Французька зовнішня політика у 1815-1847 рр. Європейська політика Франції в “епоху конгресів”. Франція і Священний союз.

*Підготовка конспекту семінарського заняття та мультимедійної презентації,
Доповнення термінологічного словника.*

Семінарське заняття 6.

Тема: Революції 30-х – 70-х рр. XIX ст. у Іспанії.

1. Державний устрій Іспанії за конституцією 1812 р. Феодально-абсолютистська реакція в період правління Фердинанда VII (1808, 1814-1833).
2. Друга іспанська революція (1820-1823 рр.). і причини її поразки. “Чорне десятиліття”.
3. Третя революція (1834-1843). І перша карлистська війна (1834-1839).
4. Четверта революція (1854-1856) і причини поразки революційного руху.
5. П’ята революція (1863-1873) і друга карлистська війна (1872-1876).
6. Реставрація династії Бурбонів і закінчення революції.

Підготовка конспекту семінарського заняття та мультимедійної презентації.

Семінарське заняття 7.

Тема: Німеччина в 1871-1914 рр.

1. Економічний розвиток Німеччини.
2. Внутрішньополітичний розвиток Німеччини на межі XIX-XX ст.
3. Провідні політичні партії і рухи. Особливості буржуазного ліберального руху в Німеччині.
4. Зміни зовнішньополітичного становища Німеччини після франко-пруської війни. Створення Союзу трьох імператорів (1872р.).

Підготовка мультимедійної презентації та конспекту семінарського заняття.

Семінарське заняття 8.

Тема: США в 1877–1914 рр.

1. Соціально-економічний розвиток США.
2. Основні тенденції внутрішньополітичного життя США. “Золотий вік” (1881-1897) в політичній історії США – період “слабких президентів”. З.
3. Зовнішня політика США на межі XIX-XX ст. Трансформація американської геополітичної ідеології – між ізоляціонізмом та експансіонізмом.

Підготовка мультимедійної презентації та конспекту семінарського заняття.

Обговорення та опрацювання у групах основних тенденцій внутрішньополітичного життя США.

Семінарське заняття 9.

Тема: Арабські країни Азії в XVI – на початку XX ст.

1. Соціально-економічний розвиток арабських країн.
2. Політичний розвиток народів Аравійського півострова.
3. Ваххабізм і об’єднання Аравії.
4. Ірак і країни Леванту наприкінці XVI – на початку XIX ст.

Підготовка кожним студентом тематичної мультимедійної презентації.

Семінарське заняття 10.

Тема: Афганістан у XIV – на початку XX ст.

1. Соціально-економічний і політичний розвиток афганських племен у XIV-XVIII ст.
2. Становлення афганської державності. Дурранійська держава.
3. Криза афганської державності кінця XVIII-XIX ст.
4. Афганістан у час правління Абдуррахман-хана. Афганістан на початку XX ст.: тенденції економічного і суспільно-політичного життя.

Підготовка кожним студентом тематичної мультимедійної презентації та конспекту.

Семінарське заняття 11.

Тема: Країни Західної, Центральної і Південної Африки в XVII – на початку XX ст.

1. Колоніальні завоювання в Західній і Центральній Африці.
2. Колоніалізм і традиційні суспільства Африки південніше Сахари.
3. Колоніальні володіння європейських держав на Півдні Африці.
4. Капська область, Південно-Африканський Союз і політика апартеїду.

Підготовка конспекту семінарського заняття та мультимедійної презентації.

Ведення кожним студентом термінологічного словника з даного курсу.

Семінарське заняття 12.

Тема: Колоніалізм на Сході.

1. XVI–XVIII ст. – етап колоніально-торгівельної експансії держав Заходу.
2. Трансформація колоніальної торгівлі у експансію політико-економічного характеру.
3. Колонізація Острівного світу півдня Азії.
4. Колонізація Африки.

Підготовка конспекту семінарського заняття та мультимедійної презентації.

Ведення кожним студентом термінологічного словника з даного курсу.

Семінарське заняття 13.

Тема: Країни Північної Африки в XV – на початку XX ст.

1. Суспільний лад кран Північної Африки станом на XV ст.
2. Колоніальне поневолення Тунісу й Лівії. Завоювання Єгиптом Судану.
3. Економічні процеси в Ефіопії. Її поневолення Італією.
4. Марокко й Сомалі в спектрі колоніальних зазіхань Заходу.

*Підготовка конспекту семінарського заняття та мультимедійної презентації.
Ведення кожним студентом термінологічного словника з даного курсу.*

Семінарське заняття 14.

Тема: Єгипет у XIX – на початку XX ст.

1. Прихід до влади Мухамеда Алі.
2. Економічні реформи.
3. Політика Єгипту на арабському Сході.
4. Будівництво Суецького каналу й перетворення Єгипту в напівколонію.

*Підготовка конспекту семінарського заняття та мультимедійної презентації.
Ведення кожним студентом термінологічного словника з даного курсу.*

Семінарське заняття 15.

Тема: Модернізація і європеїзація держав Сходу як Відповідь на Виклик Заходу.

1. Туреччина.
2. Китай.

*Підготовка конспекту семінарського заняття та мультимедійної презентації.
Ведення кожним студентом термінологічного словника з даного курсу.*

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Взаємодія з людьми, загальнокультурна грамотність, здатність до навчання, здатність логічно обґрунтовувати позицію, навички усного та письмового спілкування, вміння слухати і запитувати, формування власної думки та ін.

Форми та методи навчання

Методи навчання: демонстрація, навчальна дискусія, дебати; технології викладання: тренінги, рольові ігри, аналіз конкретних ситуацій, обговорення, презентації, міні-лекції, ситуаційні дослідження, навчання на основі досвіду та інші.

Порядок та критерії оцінювання

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно вчасно виконати завдання пов'язане із пошуком інформації стосовно вибраної професійної діяльності, оформити у презентаційний вигляд та представити-захистити перед колективом студентів групи; вчасно здати модульні контролю знань.

Викладач проводить оцінювання індивідуальних завдань студентів шляхом проставлення балів за визначеними критеріями, що вчасно доводяться здобувачам освіти. Також, студент під наглядом викладача самостійно оцінює свою роботу.

За вчасне та якісне створення презентаційного завдання, студент отримує такі обов'язкові бали:

- 10 балів за вчасне (згідно визначеного графіка) виконання завдання;
- 10 балів за якісне оформлення завдання;
- 20 балів за представлення завдання;
- 20 балів за захист та відповіді на запитання.

20 балів – модуль 1;

20 балів – модуль 2.

Усього 100 балів.

Студенти можуть отримати додаткові бали за: виконання рефератів, есе дослідницького характеру за темою курсу. Тему можуть дослідницької роботи вибрати самостійно за погодженням із викладачем. Додаткові бали студентам

також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.

Модульний контроль проходитиме у формі тестування. У тесті 30 запитань різної складності: рівень 1 – 15 запитань по 0,5 бали (7,5 балів), рівень 2 – 10 запитань по 0,7 балів (7 балів), рівень 3 – 5 запитання по 1.1 балів (5,5 балів). Усього – 20 балів.

Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу. В освітньому процесі використовуються досягнення викладача курсу – керівника відділу якості освіти НУВГП – механізми та процедури в освітньому процесі університету <https://nuwm.edu.ua/sp>.

Інформаційні ресурси

1. Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту» [Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>].
2. Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту» – [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>].
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-n>].
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» [Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/para12#n12>].
5. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 р., № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21 грудня 2017 №1648) [Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha~osvita/rekomendatsii-1648.pdf>]. 11
6. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) [Режим доступу: http://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/standards-and-guidelincs_for_qa_in_the_eeha_2015.pdf].
7. Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / авт.-уклад.: В. М. Захарченко та ін. / За ред. В. Г. Кременя – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. – 100с. ISBN 978-966-2432-220
<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/nauk%20method%20rada/glossariy.pdf>.

Базова

1. Акунін О.С. Нова історія країн Західної Європи та Північної Америки (1492-1918 рр.): Хронологія подій. посібник. – Миколаїв: ТОВ «Фірма «Іліон», 2013. – 575 с.
2. Павленко Ю.В. Історія світової цивілізації. – К., 1996.
3. Рубель В.А. Японська цивілізація: традиційне суспільство і державність. – К., 1997.
4. Сокирська В. В. Нова історія країн Європи та Америки. Ч I-II. Навчальний посібник. Умань, 2013. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/ece/6673_01.pdf
5. Стадніченко В. Тайвань: крок у XXI вік. – К., 1998.
6. Тойнбі А. Дослідження історії: В 2-х т. – К., 1995.

Допоміжна

1. Барабанов Ю., Лукін В. До питання про характер англійської революції XVII ст. // Вибір. – 2000. – №1-2. – С. 130-132.

- 2.Блох Ю. Лейбористська еліта британського суспільства: оцінка зовнішньополітичних кроків країни на початку ХХ ст. // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки РДГУ. Вип.20. – Рівне: РДГУ, 2010. – С. 95-98.
- 3.Врадїй А. В. Англія в 50-60-х рр. ХІХ ст. // Історія та правознавство. – 2005. – №6. – С. 4-6.
- 4.Граціозні А. Війна і революція в Європі, 1905-1956 рр. / Пер. з італ. – К. : Основи, 2005. – 350 с.
- 5.Дати Баварської історії // Всесвіт. – 1996. – №12. – С. 23.
- 6.Дейвіс Норман. Європа. Історія. – К. : Основи, 2006. – 1464 с.
- 7.Дубровський В. Урок практикум “Права людини в епоху Великої французької революції” // Історія в школах України. – 2000. – №1. – С. 38-42.
- 8.Захарчук О. Імператор, державний діяч, полководець // Пам’ять століть. – 2002. – №1. – С. 107-115.
- 9.Захід у політичній спадщині Д. Мадзіні // Український історичний журнал. – 2004. – №6. – С. 46-59.
- 10.Історія Сполучених Штатів: Нарис. / Ред. Г. Синкотта. – К., 2001.
- 11.Кирилюк Ф. М. Політологія Нової доби: [Посібник]. – К. : Академія, 2003. – 304 с.
- 12.Козій Т., Пархоменко І. Геніальний тиран чи національний герой? // Історія в школах України. – 2005. – №9. – С. 30-36.
- 13.Комаров В. Історичне мислення: дослідження та перспективи (на прикладі теми “Громадянська війна в США”) // Історія в школі. – 2004. – №2. – С. 9-15.
- 14.Макарчук В. С. Загальна історія держави і права зарубіжних країн: [Навчальний посібник]. – Вид. 6-те, доп. – К. : Атака, 2009. – 624 с.
- 15.Марушак М. Й. Історія дипломатії ХХ ст. : Курс лекцій. – Львів, 2003.
- 16.Мішина Є. А. Всесвітня історія: Епоха становлення сучасної цивілізації (кінець ХV - початок ХХ ст.). – К., 1994.
- 17.Романець Д. Заслання на острів Святої Єлени: таємниця смерті Наполеона // Україна молода. – 1995. – 13 жовтня. – С. 12.
- 18.Ротшильд Дж. Східно-Центральна Європа між двома світовими війнами / Пер. з англ. – К. : Мегатайт, 2001. – 495 с.
- 19.Сотниченко В. Англія в ХVІ ст. // Історія в школі. – 2003. – №9. – С. 34-38.
- 20.Сотниченко В. Англія в другій половині ХVІІ-ХVІІІ ст. // Історія в школі. – 2003. – №10. – С. 29-32.
- 21.Старосольський Ю. Джордж Вашингтон – Батько своєї країни // Історичний календар 2002 р. – К., 2002. – С. 114-120.
- 22.Сюндюков І. Отто фон Бісмарк “канцлер заліза і крові” // День. – 2001. – №349. – С.5.
- 23.Тейлор А. Дж. П. Габсбургська монархія. 1809-1918. Історія Австрійської імперії та Австро-Угорщини / Пер. з англ. – Львів: ВНТЛ-Класика, 2002. – 268 с.
- 24.Цьолнер Е. Історія Австрії / Пер. з нім. – Львів: Літопис, 2001. – 712 с.
- 25.Що таке Просвітництво? // Тема. – 2001. – №3. – С. 2-5.

Інформаційні (інтернет) ресурси

<https://asaf-today.ru/ru/>

<https://asaf-today.ru/ru/arkhiv/2018-god/398-aziya-i-afrika-segodnya-12-2018.html>
<http://ecsocman.hse.ru/ons/volumes.html>

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Передача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenti>. Оголошення стосовно дедлайнів здачі та передачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного Положення про неформальну освіту. <http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/>.

На ресурсі -

[https://www.skeptic.in.ua/integrity/?](https://www.skeptic.in.ua/integrity/?fbclid=IwAR2TE9zaoPiVjFfH281AqWCB4S116GICpmjfto6CvZ0eAN7efPpMM7LmuHY)

[fbclid=IwAR2TE9zaoPiVjFfH281AqWCB4S116GICpmjfto6CvZ0eAN7efPpMM7LmuHY](https://www.skeptic.in.ua/integrity/?fbclid=IwAR2TE9zaoPiVjFfH281AqWCB4S116GICpmjfto6CvZ0eAN7efPpMM7LmuHY)

студенти зможуть знайти: офіційні документи і рекомендації, ФБ, Проект сприяння академічній доброчесності в Україні, вебінари, короткі відеопоради студентам, аналітика, книжки, монографії, системи виявлення текстових запозичень, кодекси етики, академічне письмо, дискусії, інфографіка.

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

До викладання курсу долучені викладачі кафедри, працівники Рівненського обласного краєзнавчого музею. <http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/>.

Правила академічної доброчесності

Усі здобувачі виконані навчальні завдання самостійно перевіряють на виявлення текстових запозичень через університетську платформу MOODLE <http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Unplag>.

В аудиторії здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, не допущення до захисту роботи та ін.

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Якщо є довідка про хворобу чи іншу поважну причину то студенту не потрібно відпрацьовувати пропущене заняття.

При об'єктивних причинах пропуску занять, студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=341>

Здобувачі без обмежень можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки.

Оновлення

За ініціативою викладача зміст даного курсу планується оновлювати щорічно, враховуючи зміни у законодавстві України, наукових досягнень у галузі археології та археологічних досліджень.

Студенти також можуть долучатись до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачу стосовно новітніх змін у галузі. За таку ініціативу студенти можуть отримати додаткові бали.

Академічна мобільність. Інтернаціоналізація

В НУВГП розроблені процедури для реалізації права здобувачам на академічну

мобільність:

- Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Національного університету водного господарства та природокористування
<http://ep3.nuwm.edu.ua/4398/>
- Порядок перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в Національному університеті водного господарства та природокористування
<http://ep3.nuwm.edu.ua/19458/>.
- Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2015-%D0%BF#n8>.

Здобувачі можуть отримати доступ до таких міжнародних інформаційних ресурсів:

- електронні бібліотеки:
<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/korisni-posilannya/elektronni-biblioteki>
- Як знайти статтю у Scopus:
<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/506-v-dopomohu-avtoram>
- База періодичних видань:
<https://www.scimagoir.com/>
- Можливості доступу до електронних ресурсів та сервісів:
<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/516-mozhlyvosti-dostupu-do-resursiv-i-servisiv>

Лектори Олексін Юрій Петрович
Плюта Наталія Володимирівна

Автор
Доцент

Наталія ПЛЮТА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №68 від 2023-01-03 12:02:28.879
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): СОРОКА ВАЛЕРІЙ СТЕПАНОВИЧ
Сертифікат 2B6C7DF9A3891DA1040000003947CE001A498F03
Дійсний з 05.08.2022 15:21 до 05.08.2023 23:59